

DENÚNCIA PÚBLICA PER LA GESTIÓ DESLLEIAL DEL COMISSIONAT PER LA PRESERVACIÓ DEL LITORAL DEPENDENT DEL CONSELL COMARCAL DEL MARESME

OBJECTE DE LA DENÚNCIA:

• **Des de la Plataforma Preservem el Litoral del Maresme fem aquest comunicat a la premsa per denunciar públicament el funcionament irregular i deslleial del Comissionat per la Preservació del Litoral del Consell Comarcal del Maresme**, que està impulsant l'execució del projecte “Estrategia de Actuación en el Maresme (2014)” del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, consistent en la construcció de desenes d'espigons i dragats massius, malgrat l'oposició dels municipis afectats.

• **La 1a fase d'actuacions, a Premià de Mar i al Masnou, es troba molt avançada, amb la Declaració d'Impacte Ambiental, publicada el passat 9 de desembre de 2020 i que s'ha dut a terme sense participació ni opinió dels municipis afectats.** Tots dos ajuntaments han fet pública la seva oposició al projecte, n'han reclamat la retirada a través de declaracions institucionals i han fet al·legacions de fons a la Declaració d'Impacte Ambiental. Tot i així, **les seves demandes han estat omeses reiteradament pel Comissionat del Consell Comarcal i el Ministerio.**

• **El litoral de la comarca del Maresme i el Delta de la Tordera han patit més de mig segle d'intervencions insostenibles.** El projecte del Ministerio que està impulsant el Consell Comarcal torna a optar per les mateixes solucions que s'han estat adoptant des dels anys 70, basades en l'extracció massiva de sorres del fons marí i la modificació de la morfologia del litoral amb la construcció d'espigons que interrompen la dinàmica litoral, i que el pas del temps ha demostrat que han estat un absolut fracàs.

• **La Plataforma Preservem el Litoral del Maresme proposa la dissolució del Comissionat** perquè ha actuat davant el Ministerio amb deslleialtat, sense haver consultat ni respectat les diferents opinions dels ajuntaments afectats, davant unes actuacions de gran envergadura que afectaran de forma irreversible l'actual morfologia del nostre litoral.

EL PROJECTE “ESTRATEGIA DE ACTUACIÓN DEL MARESME” DEL MINISTERIO, UN GIR RADICAL DEL MODEL DE GESTIÓ LITORAL

El 2014 el Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente de l'Estat (avui Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico) presentava el projecte “Informe Técnico de Estrategia de Actuación en el Maresme”¹, en el qual s'estudiava tot el front costaner del Maresme per analitzar-ne les problemàtiques i proposar-hi solucions tècniques.

Les conclusions de la diagnosi eren les que ja coneixem: la costa del Maresme pateix un dèficit de sediments a causa de la manca d'aportacions de la Tordera, la permeabilització de les rieres i la fragmentació del litoral amb ports i espigons, la qual cosa comporta una tendència erosiva del litoral molt important. L'estudi cataloga tres zones diferenciades: Tordera–Arenys de Mar, Arenys de Mar-Port de Mataró, i Port-de Mataró-Montgat, i proposa solucions per a cadascuna.

No obstant això, el projecte xoca frontalment amb la manera com s'hauria de gestionar el litoral i, sorprenentment, aposta pel mateix tiups de solucions que l'estudi detecta com a originadores del problema. **Ara, el Ministerio proposa un nou model de gestió: lluitar contra la dinàmica litoral i interrompre totalment el moviment de sediments per després gestionar-los amb dragats periòdics.**

El Ministerio planteja una inversió de més de 50 milions d'euros per a la construcció de més de 28 espigons d'uns 150 m cada un entre Malgrat i Montgat, **així com el dragat de més de 5 milions i mig de m3 de sorres** (amb dades del Ministerio del 2014, 4.500 euros cada metre lineal d'espigó, 6.000 euros per metre lineal de dic paral·lel i 7 euros cada m3 de sorra dragada).

El més sorprenent d'aquest projecte descomunal, però, és que no argumenta ni qüestiona el motiu que l'impulsa. **Parteix de la falsa premissa que la inexistència de platges al Maresme és un problema, i si no n'hi ha, cal crear-les.** Tant se val que el Maresme no hagi tingut mai platges d'unes dimensions i característiques com les que proposa. Tant se valen dècades d'experiència en projectes de platges fracassats.

COM A EXEMPLE: EL FRACÀS DEL PROJECTE D'ESPIGONS A LES PLATGES DE BARCELONA

El Pla del Ministerio per al litoral maresmenc és un projecte fet, exclusivament, amb base geològica i aplicació d'enginyeria. El cas més recent d'una actuació d'aquesta mena el trobem a les platges de Barcelona. Entre el 2006 i el 2010 s'invertiren 33 milions d'euros en la construcció de diversos espigons i l'aportació de 800.000 m3 de sorra provinent dels fons sorrencs del litoral del Maresme.

Avui, les platges de Barcelona han perdut el 80% de la superfície aconseguida fa només 10 anys. L'Ajuntament ha constituït un comitè d'experts perquè analitzi i determini quina ha de ser la gestió del litoral per evitar-ne la regressió, i davant l'evidència ja admet obertament que, en funció de les conclusions dels experts, es podria alterar l'ús d'alguns dels espais litorals de la ciutat.²

S'APROVA LA DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL³ DE LA 1a FASE MALGRAT LES AL·LEGACIONS PRESENTADES PER LES ADMINISTRACIONS CATALANES I L'OPOSICIÓ DELS AJUNTAMENTS AFECTATS

El passat 9 de desembre de 2020 s'aprovava la Declaració d'Impacte Ambiental de la 1a Fase del projecte, que afecta els pobles del Masnou i Premià de Mar. El projecte contempla la construcció d'un nou dic al port del Masnou de 140 m per valor de 630.000 €, un espigó en L de 140+40 m per valor de 720.000 €, un de paral·lel a Premià de Mar de 65 m, per valor de 390.000 € i un dragat massiu de sorres de 741.000 m3 per valor de 5.187.000 € (càlcul dels valors amb dades del Ministerio del 2014). Això sense comptar els costos d'ampliació necessària dels vials, arran de mar, per fer les obres.

Durant la tramitació de la Declaració d'Impacte Ambiental, **moltes administracions i institucions catalanes van manifestar-se contràries al canvi de model que suposa aquest projecte:**

Dir. Gral. de Polítiques Ambientals i Medi Natural; Dir. Gral. de Pesca i Assumptes Marítims; Àrea Metropolitana de Barcelona; Ajuntament de Premià de Mar; Ajuntament del Masnou; Servei de Ports de la Dir. Gral. de Transports i Mobilitat; Federació Territorial de Confraries de Pescadors de Barcelona; Federació Catalana de Confraries de Pescadors.

A banda de presentar-hi al·legacions, **els ajuntaments del Masnou i Premià de Mar també han aprovat Mocions Institucionals⁴ per reclamar la “suspensió i moratòria de les actuacions” del pla del Ministerio**, unes peticions que han estat desoïdes tant pel Consell Comarcal com per la Dirección General de la Costa y el Mar. **El Ministerio ha tirat pel dret utilitzant les seves competències en la gestió del litoral, passant pel damunt de les administracions catalanes i en contra de l’opinió dels municipis afectats.**

A BANDA DEL MASNOU I PREMIÀ DE MAR, TAMBÉ ARENYS DE MAR, ARENYS DE MUNT, SANT POL, TORDERA, MALGRAT I SANT VICENÇ DE MONTALT RECLAMEN LA RETIRADA DEL PROJECTE

A banda del Masnou i Premià de Mar, també Arenys de Mar, Arenys de Munt, Sant Pol, Tordera, Malgrat i Sant Vicenç de Montalt han aprovat Mocions Institucionals on es demanava la “suspensió i moratòria de les actuacions” del pla del Ministerio i l’adhesió al “Manifest per un nou model de gestió del litoral” promogut per la Plataforma Preservem el Litoral, on s’aposta per la creació d’una Taula per la Gestió del Litoral del Maresme, amb visió global i interdisciplinària, amb la participació de tots els agents del Territori, del món científic i tècnic, i que tingui com a objectiu “dissenyar un Pla Integral per la gestió de les platges i la sostenibilitat del litoral.

QUÈ ÉS I QUIN PAPER JUGA EL COMISSIONAT PER LA PRESERVACIÓ DEL LITORAL DEL MARESME I COM ES JUGA AMB UN FALS CONSENS

El març del 2016 es constituïa el Comissionat per la Preservació del Litoral del Maresme, que incorpora representants de totes les forces polítiques amb presència al Consell Comarcal. **Cal deixar clar que es tracta d’un òrgan polític que s’atorga capacitat de decisió sobre qüestions que afecten tota la comarca, però que no compta amb representació dels ajuntaments.** Actualment el Comissionat està presidit per Jordi Mir Boix, alcalde de Cabrera i representant de Junts per Catalunya.

La Plataforma Preservem el Litoral del Maresme hi som convidats, amb veu i sense vot. A cadascuna de les reunions on hem assistit hem manifestat la necessitat d’aturar i deixar en suspens les actuacions del Ministerio i la urgència en la creació d’una Taula de Treball Interdisciplinària per la Gestió del Litoral del Maresme. També hem reiterat l’aturada dels pelegrinatges individuals de diversos alcaldes a Madrid a pidolar passeigs litorals malmesos, esculleres i refets de platges cada vegada que hi ha un temporal marítim.

En la seva sessió constitutiva⁵ el Comissionat constata que el seu objectiu és “abordar des de diferents sensibilitats polítiques la regressió de les platges que pateix bona part de la comarca”, així com “la necessitat que sigui el Consell Comarcal qui exerceixi de punt de trobada de les diferents postures, promogui l’entesa i reclami la implicació de les administracions competents amb actuacions consensuades amb el territori.”

Des d’aleshores, els representants del Comissionat han mantingut diverses reunions amb la Demarcación de Costas a Cataluña i la Subdirección General para la Protección de la Costa a Madrid, on sorprenentment han transmès el “total suport dels municipis del Maresme i concretament del Baix Maresme” per tirar endavant el projecte del Ministerio. En la darrera reunió del Comissionat, el seu president, Jordi Mir Boix, es va mostrar molt satisfet pels avenços dels projectes, i va afirmar que “mai havíem aconseguit que tots els ajuntaments del Baix Maresme anessin a la una”. Preguntat pel representant de la Plataforma Preservem el Litoral del Maresme sobre el fet que la 1a fase d’actuacions afectés

precisament dos ajuntaments que s'hi ha manifestat contraris, va dir que “el Consell Comarcal no en té constància”. Tampoc tenien constància de la gran quantitat d'al·legacions a la Declaració d'Impacte ambiental que havien presentat nombroses administracions públiques, i que deixaven clara la poca acceptació amb què compta el projecte.

Per si no fos poc, aquest posicionament parcial del Comissionat era compartit pel que en aquell moment era president del Consell Comarcal, Josep Triadó Bergés, alcalde de Premià de Dalt, tal com va deixar clar en el ple municipal del 8 d'abril de 2019 ⁶, on es va votar una moció de suport al pacte del Litoral del Maresme i que finalment fou rebutjada: “d'Arenys fins a Montgat no ho aturem més, perquè és imprescindible i perquè el que creuen tots aquests municipis, que hi ha a tota la banda de mar, és que s'executin, ja, les obres”. El Consell Comarcal desconeix quina és la posició dels municipis afectats, o bé la omet deliberadament?

Des de la Plataforma Preservem Litoral del Maresme denunciem la nul·la legitimitat i representativitat del Comissionat del Consell Comarcal, que no només no representa els municipis que hauria de defensar, sinó que traeix l'esperit mateix de la seva existència, que suposadament era “promoure l'entesa i reclamar la implicació de les administracions competents amb actuacions consensuades amb el territori.”

És sabut que la Dirección General de la Costa y el Mar actua sempre d'esquena als ajuntaments, els quals són escassament informats, si és que se'ls informa, de les actuacions que els afecten de forma directa. **El que resulta un escàndol és que el Comissionat del Consell Comarcal, l'ens que hauria de vetllar perquè la veu dels ajuntaments que representa sigui escoltada i respectada, actuï amb deslleialtat sense informar ni buscar el consens de la resta de municipis.**

RECLAMEM LA DISSOLUCIÓ DEL COMISSIONAT PER LA PRESERVACIÓ DEL LITORAL DEL MARESME

Des de la Plataforma Preservem Litoral del Maresme reclamem la dissolució del Comissionat per la Preservació del Litoral del Consell Comarcal del Maresme:

- **perquè no representa** l'opinió de tots els municipis costaners del Maresme, que no hi tenen representació política ni tècnica.
- **perquè no defensa** l'opinió dels municipis que són contraris al projecte del Ministerio.
- **perquè ha actuat amb deslleialtat**, ometent davant del Ministerio l'oposició pública i manifesta d'alguns dels ajuntaments afectats.
- **perquè no compta amb assessorament** de tècnics, ni amb la participació dels ajuntaments afectats, ni tampoc amb tots els altres actors que viuen, treballen, fan ús i són coneixedors del territori.

UNA RECLAMACIÓ HISTÒRICA: LA POSADA EN MARXA DE LA “TAULA PER LA GESTIÓ DEL LITORAL” AMB REPRESENTATIVITAT DE TOTS ELS AGENTS IMPLICATS

Des de la Plataforma Preservem el Litoral del Maresme proposem substituir el Comissionat per la Taula per la Gestió del Litoral del Maresme, que té com a objectiu dissenyar un “Pla integral per la gestió de les platges i la sostenibilitat del territori”, i que estaria integrada per tots els actors que viuen, treballen, fan ús, són coneixedors i tenen poder de decisió sobre el territori per tal de buscar la millor solució per gestionar el litoral del Maresme.

La posada en marxa d'aquesta Taula per la Gestió del Litoral del Maresme és una reivindicació de la Plataforma Preservem el Litoral, i ha estat impulsada amb un manifest⁷ que han signat desenes de persones⁸ vinculades al món científic i tècnic.

Si necessiteu contactar amb la Plataforma Preservem el Litoral, podeu fer-ho a través dels següents contactes:

Sergi Galanó — tel. 687818115

Jaume Soler — tel. 686161729

plataformalitoralmaresme@gmail.com

¹ Document “Estrategia de actuación en el Maresme”: [document PDF](#)

² Declaracions del regidor d'Emergència Climàtica de l'Ajuntament de Barcelona, Eloi Badia, a El País: https://cat.elpais.com/cat/2020/11/30/catalunya/1606747385_439758.html

³ Declaració d'Impacte Ambiental 1a Fase El Masnou – Premià de Mar https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?lang=es&id=BOE-A-2020-16776

⁴ Moció “Per la suspensió i moratòria del “Informe Técnico de Estrategia de actuación en el Maresme” aprovada el 2018 a l'Ajuntament del Masnou: [arxiu PDF](#)

⁵ Constitució del Comissionat per la Preservació del Litoral del Consell Comarcal del Maresme: <https://www.ccmaresme.cat/primera-reunio-del-comissionat-per-la-preservacio-i-la-gestio-del-litoral/>

⁶ Acta del Ple Municipal de Premià de Mar: <http://www.premiadedalt.cat/ajuntament/el-consistori/el-ple-1/actes-i-convocatories/actes/2019-a/05-ple-ord-abril-2019.pdf>

⁷ Manifest per un Pacte pel Litoral del Maresme: <https://twitter.com/PlatfLitoral/status/1145929462334349314/photo/1>

⁸ Llistat de signants del món científic i tècnic del Pacte pel Litoral del Maresme: <https://twitter.com/PlatfLitoral/status/1145929465148694529/photo/1>